

temelínky

Časopis Jaderné elektrárny Temelín ■ ročník XVIII. ■ 8 / 2010

**Pečlivá příprava projektu se v budoucnu vyplatí
Hranice třiceti tisíc návštěvníků překonána
Oranžové učebny Nadace ČEZ pro jižní Čechy
ČEZ zastavil solární projekty**

- 4 PEČLIVÁ PŘÍPRAVA PROJEKTU SE V BUDOUCNU VYPLATÍ
- 5 TEMELÍN 10 LET V PROVOZU
- 5 ZAJÍMÁ VÁS ROZŠÍŘENÍ TEMELÍNA?
- 6 AKCI „PLNÍME PŘÁNÍ“ PODPOŘIL I JAROSLAV POUZAR
- 7 SOUTĚŽ TEMELÍNEK

- 8 IC TEMELÍN JIŽ V ŘÍJNU S ROČNÍM REKORDEM
- 8 HRANICE TŘICETI TISÍC NÁVŠTĚVNÍKŮ PŘEKONÁNA
- 9 I PRO NESLYŠÍCÍ JE TEMELÍN TAHÁKEM

- 10 ORANŽOVÉ UČEBNY NADACE ČEZ PRO JIŽNÍ ČECHY

12 ČEZ ZASTAVIL SOLÁRNÍ PROJEKTY

- 12 RAKETOVÝ VZESTUP VÝKONU SOLÁRNÍCH ELEKTRÁREN
- 13 HISTORIE NÁZVŮ MĚST A OBCÍ
- 14 VÝHERCE BESEDOVAL S ŘEDITELEM ELEKTRÁRNY
- 14 SEDM DISCIPLÍN V ORANŽOVÉM HÁVU
- 15 SOUTĚŽÍME S TEMELÍNKEM
- 16 EDA A IDA V HAVARIJNÍM ŘIDICÍM STŘEDISKU TEMELÍNA

NAVŠTIVTE INFORMAČNÍ CENTRUM JE TEMELÍN

Otevírací doba: denně 9 - 16 hodin, v červenci a srpnu 9 - 17:30 hodin

Informace: ČEZ, a.s., JE Temelín
Informační centrum, 373 05 Temelín

Telefon: +420 381 102 639

Fax: +420 381 104 900

E.mail: infocentrum.ete@cez.cz
www.cez.cz/temelin

NAPIŠTE NÁM

Posílejte nám dál své tipy na reportáže, dotazy či zajímavé fotografie na adresu: útvar Komunikace JE Temelín, Václav Brom, 373 05 Temelín. Využít můžete i adresu elektronické pošty: vaclav.brom@cez.cz. Svůj námět můžete zavolat přímo na telefon 381 102 415 nebo 606 352 518.

Václav Brom, šéfredaktor TEMELÍNEK

TEMELÍNKY

vydává Jaderná elektrárna Temelín ze Skupiny ČEZ. Adresa redakce: Jaderná elektrárna Temelín, útvar Komunikace, 373 05 Temelín
Telefon: 381 102 415, fax: 381 102 828. Číslo ISSN: 0139-6382. Fotografie: Václav Brom, Václav Beneda, archiv JE Temelín a Ateliér U Beránka. Elektronickou podobu Temelínek najdete na www.cez.cz

SLOVO ŘEDITELE

Vážení čtenáři, v polovině října nám na Temelíně skončilo odstávkové období, a tak můžeme vyrábět elektřinu a teplo další rok. Oba bloky nyní pracují na plném výkonu a pokud tak budou pokračovat do konce roku, elektrárna dosáhne roční rekordní výroby. Jeden rekord však Temelín v roce 2010 již dosáhl v závěru října. Naše informační centrum, které na elektrárně funguje od roku 1991 a od podzimu 1997 vítá své návštěvníky v zámečku Vysoký Hrádek, dosáhlo historicky nejvyšší roční návštěvnosti. Dokonce 11. listopadu přivítalo letos třicetitisícového návštěvníka. Těší mě velký zájem veřejnosti o informace z energetiky a především z jaderné energetiky, pro které si k nám do informačního centra jezdí.

O Temelínu se nyní hodně mluví v souvislosti s plánovanou stavbou dalších bloků. Letos jsme se veřejnosti připomněli především výročním deseti let provozu. Dokončili a uvedli jsme do provozu sklad použitého paliva, který nám bude sloužit šedesát let. V reaktoru prvního bloku jsme poprvé použili palivo ruské firmy TVEL. O tom všem informovala média. A lidé ze všech koutů republiky, ale i ze zahraničí, tyto zprávy z Temelína vnímali a hodně jich k nám během roku přijelo pro bližší informace. Je to dobře, protože jednou vidět, je mnohem více, než několikrát slyšet. Blahopřeji všem v informačním centru, že letošní nával zvládli a odvedli dobrou práci. Vy, čtenáři Temelínek, to berte jako pozvání. Přijďte do Informačního centra JE Temelín v zámečku Vysoký Hrádek, tam se o vás dobře postarají a dozvíte se řadu zajímavých věcí o naší elektrárně.

V listopadu začínají být dny velmi krátké. Brzy je tma, takže naše popracovní aktivity přesouváme ze zahrádek či otevřených sportovišť pod střechu. V plném proudu jsou podzimní divadelní a koncertní vystoupení. Sportovní haly, posilovny, zimní stadiony a další sportoviště zažívají nápor lidí, kteří se chtějí hýbat. Najděte si i vy čas na krásné divadlo, muziku či sportovní akci. Věřte, že ve chmurném podzimu to všichni potřebujeme jako očistu a berte to i jako přípravu na adventní čas, který vyvrcholí Vánocemi. Přeji klidný advent a co nejvíce krásných podzimních dnů.

Miloš Štěpanovský, ředitel JE Temelín

Petr Buneš, Vesce (31 let)

Že smích prodlužuje život, je jedna z odvěkých pravd. Ovšem u dětského smíchu to platí dvojnásobně. Rozesmátý dětský obličej totiž rozzáří také všechny okolo. Sám zatím děti nemám, takže mi nejen životní elán, ale i fotografickou inspiraci vlévají do žil děti mých přátel, jako je na snímku Tereška Čečková.

Pavel Koc, Protivín (18 let)

Na fotografii je můj syn Ondra ve vaně plné pěny. Inspirovali jsme se slavnou fotografií americké černošské herečky Whopie Goldberg ve vaně plné mléka.

Jiří Frantál, Zlív (37 let)

Posílám vám do soutěže fotografii smějícího se koně. Smích určitě prodlužuje život, ale fechtání víc. Myslím, že je to fotka potvrzující přirovnání „fechtáš se jako kůň“.

FOTOPŘEHLÍDKA 2010

VYHLAŠUJEME TÉMA 9 / 2010: „VÁNOCE, ZIMA, LED A SNÍH“

V sedmém čísle Temelínek jsme vyhlásili téma „**Smích prodlužuje život**“. Děkujeme za vaše veselé snímky, u kterých jsme se opravdu pobavili. Bylo těžké vybírat z obrázků smějících se dětí, zvířátek či ze zachycených úsměvných situací.

Naše Fotopřehlídka pokračuje posledním letošním kolem, pro něž vyhláškujeme téma „**Vánoce, zima, led a sníh**“. Poslední letošní číslo Temelínek vyjde před Vánoci, tak chceme na této

stránce navodit atmosféru Vánoc a přicházející zimy. Sáhnete do svých archivů a pošlete úlovek s tímto motivem.

Každý z autorů může poslat jako přílohu mailu maximálně dvě fotografie ve formátu JPG o velikosti 1600 x 1200 pixelů s uvedením svého jména, věku, adresy a samozřejmě krátkým příběhem či komentářem k fotografii. Uveřejněné fotografie oceníme drobnými dárky. **Uzávěrka je již 6. prosince 2010** a foto pošlete na adresu: **vaclav.brom@cez.cz**.

Vlasta Tlamsová, Zlív (35 let)

„Úsměv prosím.“ Smát se umíme nejen my lidičky!

Zdeněk Bárta, Dobrá Voda (59 let)

Tato aktivita se jmenuje „waterzorbíng“, česky bych to ale spíše nazval „marná snaha nešťastníka uvnitř postavit se na nohy“.

PEČLIVÁ PŘÍPRAVA PROJEKTU SE V BUDOUCNU VYPLATÍ

„Absolutní prioritou společnosti ČEZ je kvalitní příprava projektu výstavby nových bloků v lokalitě Temelín, aby následně nedošlo k protahování samotné stavby,“ říká ředitel útvaru Výstavba jaderných elektráren ČEZ Petr Závodský, kterému letošní rok uběhl velmi rychle a již se těší na sedmnácté rodinné Vánoce v Týně nad Vltavou.

Pane řediteli, také vám připadá, že rok 2010 strašně rychle utekl?

Ten pocit mám také. Je to určitě i tím, že naše práce není rutinní a probíhá spousta nových aktivit, i tím, že příprava našich jaderných projektů pokračuje. Je to práce velice zajímavá, baví nás a teprve při takové otázce, kterou jste položil, si člověk uvědomí, že rok je pryč.

Na začátku roku jste si stanovil hlavní cíle pro přípravu nových jaderných bloků. Jak jste se s nimi ve vašem útvaru vyrovnali?

V termínu se nám podařilo předat dokumentaci hodnocení vlivu na životní prostředí (tzv. EIA). Rovněž jsme pokročili v přípravě souvisejících a vyvolaných investic.

Veřejnost v médiích zaznamenala posun termínu pro výběr dodavatele bloků pro Temelín, a to z roku 2012 na rok 2013. Co je důvodem?

Je pravdou, že jsme původně v rámci jednání před podáním nabídek předpokládali pouze jednu konzultační schůzku s kvalifikovanými zájemci. Tato schůzka proběhla letos v červnu. Nicméně po jejím skončení jsme se rozhodli zrealizovat ještě jednu schůzku s každým z kvalifikovaných zájemců na jaře příštího roku. Absolutní prioritou společnosti ČEZ je určitě kvalitní příprava projektu, aby nedošlo k protahování samotné realizace stavby, tak jak to vidíme u projektů ve Finsku či v jiných zemích. Budeme se snažit co možná nejvíce záležitostí projednat již v této přípravné fázi, kdy nám zákon umožňuje volnější diskuzi se zájemci, a při hledání nejvhodnějšího řešení důkladněji poznat technologii a maximálně tak eliminovat příčiny problémů u obdobných projektů. Chceme připravit zadávací dokumentaci tak, abychom v dalších fázích výběrového řízení co nejvíce snížili případné chyby nebo úskalí projektu.

Jak se na tuto změnu dívají zástupci tří zájemců, kteří jsou do výběrového řízení kvalifikováni?

Prioritou ČEZ, kterou při rozhodování o harmonogramu dostavby bereme v úvahu, je snaha udržet ve hře všechny tři zájemce.

Odstoupení některého před podáním nabídky by zhoršilo vyjednávací pozici ČEZ a prodražilo dostavbu elektrárny. Proto jsme brali v úvahu i signály potenciálních dodavatelů o tom, že stávající harmonogram je s ohledem na potřebu vyjasnění některých věcných detailů příliš napjatý a zařadili ještě jednu konzultační schůzku před vydáním zadávací dokumentace.

Stále pokračuje proces posouzení vlivu záměru stavby nových temelínských bloků na životní prostředí (EIA). V jaké je nyní fázi a kdy předpokládáte, že by mohlo proběhnout veřejné projednání?

Na konci května jsme dokumentaci EIA předložili ministerstvu životního prostředí. Dokumentace byla následně rozeslána na dotčené subjekty. V tuto chvíli má již ministerstvo k dispozici připomínky od domácích subjektů a připomínky z Německa. Očekává ještě připomínky z Rakouska a Slovenska. Následně posoudí zpracuje posudek. Do konce tohoto roku ještě pravděpodobně proběhnou konzultace k dokumentaci v zahraničí, veřejné projednání pak proběhne příští rok.

Na jihu Čech se letos hodně mluví o opatření na silnicích a v obcích, kterých by se měla dotknout zvýšená doprava materiálu na Temelín. Nebudou další práce na těchto opatřeních a obchvatech také posunuty dále?

ČEZ má uzavřenu dohodu s Jihočeským krajem a podle této dohody postupujeme. V nejbližších dvou letech bude probíhat projektová příprava akcí. I s ohledem na náročnou přípravu těchto akcí však pokračujeme podle původních dohod s Jihočeským krajem.

Vy sám žijete v Týně nad Vltavou, kterého se rovněž týká realizace místních opatření na komunikacích a jako první má být proveden druhý výjezd ze sídliště Hlinecká. Jak to tedy vypadá u vás v Týně?

Na druhý výjezd z Hlineckého sídliště již město Týn získalo pozemky a má i stavební povolení na první etapu. Příprava realizace

Ředitel útvaru Výstavba jaderných elektráren ČEZ Petr Závodský v prostoru, kde v budoucnu mají vyrůst další dva temelínské bloky.

první etapy nyní finišuje a stavět se začne na jaře 2011. Další místní opatření na komunikacích v Týně, jako kruhové objezdy, chodníky, protihlukové stěny, budou následovat.

Do konce roku 2010 zbývá poslední měsíc. Co vás v závěru roku ještě čeká pracovní a jak se ho chystáte prožít?

Pracovně nás hlavně čeká příprava druhé schůzky se zájemci o dostavbu elektrárny a práce na zadávací dokumentaci. S rodinou prožiji již sedmnácté Vánoce v Týně nad Vltavou. Přestože dcery již dospívají, proběhne i u nás Štědrý večer tak, jak ve většině domácností, tedy se stromečkem, štedrovecerní večeří a pouštěním lodiček... Na závěr mi dovolu, abych čtenářům Temelínky popřál klidný závěr letošního roku a mnoho úspěchů v roce 2011.

Václav Brom

TEMELÍN 10 LET V PROVOZU

V letošním roce si elektrárna Temelín připomíná deset let od spuštění reaktoru a zahájení výroby elektřiny. Reaktor prvního bloku byl nastartován 11. října 2000 a první elektřinu Temelín vyrobil 21. prosince 2000. Proto se i Temelínky letos přidají. Sáhne do archivu fotografií a během roku přineseme některé zajímavé historické snímky a údaje ke spuštění Temelína.

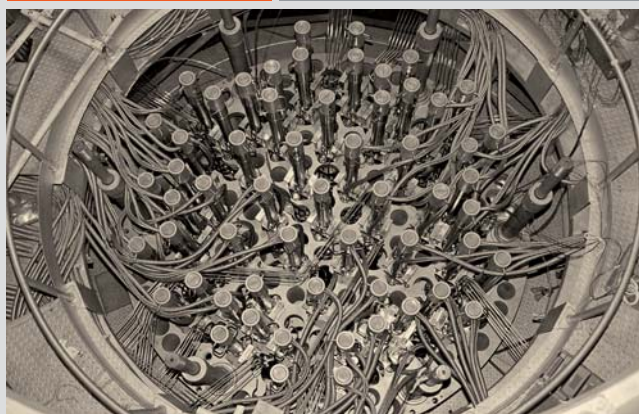
V létě před deseti lety vstoupilo spuštění prvního bloku do závěrečné fáze. Prováděla se celá řada dílčích kroků a Temelínky je budou do konce roku na této strán-

ce připomínat. Dnes přinášíme předposlední letošní díl, který mapuje činnosti v prosinci 2000, kdy temelínský první blok vyrobil premiérově elektřinu.

V prosincovém vydání Temelínek seriál k 10 letům provozu JE Temelín uzavřeme. Tečkou bude statistika výroby elektřiny za deset let provozu největší české elektrárny.

Chronologie spuštění prvního bloku JE Temelín v roce 2000 - prosinec

13. 12. 2000	Byla ukončena druhá etapa energetického spuštění (ES) předáním dokumentů SÚJB (cca 154 testů).
19. 12. 2000	Souhlas SÚJB ke vstupu do třetí etapy ES (výkon reaktoru do 30 %).
21. 12. 2000	Ve 20:36 hodin byl turbogenerátor 1. bloku JE Temelín poprvé připojen do energetické sítě a elektrárna vyrobila svou první elektřinu.
30. 12. 2000	Vstup zpět do režimu 2 (s výkonem reaktoru do 2 %). Pokračovala příprava zařízení na další plánované zkoušky v roce 2001.
31. 12. 2000	V rámci zkoušek bylo za měsíc prosinec 2000 vyrobeno 2,307 miliónu kWh elektřiny.

Pohled na krokové pohony řídicích a regulačních tyčí reaktoru, které jsou umístěny ve vrchní části horního bloku.

Bázen výměny paliva je umístěn vedle bazénu použitého paliva a je do něho zavážen zásobník s čerstvým palivem i kontejner CASTOR v době jeho plnění.

ZAJÍMÁ VÁS ROZŠÍŘENÍ TEMELÍNA?

Pošlete nám svůj dotaz. Temelínky odpoví.

Své otázky k záměru rozšíření Temelína pošlete na adresu:

Václav Brom, útvar Komunikace JE Temelín, 373 05 Temelín nebo mailem: vaclav.brom@cez.cz

Mgr. Stanislav Matoušek, Lišov

Při stavbě současných bloků Temelína byl zařazen obchvat Lišova z důvodu dovozu písků z oblasti Třeboň. Následně byl z realizace vyřazen. Nyní se připravuje stavba 3. a 4. bloku a uvedena je výstavba řady obchvatů, ale Lišov mezi nimi není.

Proč není plánován obchvat Lišova?

Pro dopravu šterkopísků z oblasti Třeboňská byla navržena trasa vedoucí z Třeboně po silnici I/24 na křižovatku se silnicí I/3 – jedná se o budoucí dálniční mimoúrovňovou křižovatku. Trasa dále pokračuje po dnešní I/3 směrem na České Budějovice – v době výstavby bude již dokončená dálnice D3 v tomto úseku a transit materiálu bude

veden po její obslužné komunikaci. U Horusického rybníka odbočuje trasa na stávající komunikaci III/14713, která bude v rámci investic společnosti ČEZ, a. s., upravena na parametry komunikace II. třídy v celé své délce až po Dolní Bukovsko. Dále trasa pokračuje po komunikaci II/147 do Týna nad Vltavou a následně po komunikaci II/105 na stavenišť JE Temelín. Na komunikaci II/147 budou realizovány obchvaty všech dotčených obcí (Dolní Bukovsko, Bzí, Žimutice a Bečice) a dále místní opatření v Týně nad Vltavou. Tato trasa byla zvolena mimo jiné právě z důvodu odklonění nákladní dopravy spojené s výstavbou od již dnes přetíženého Lišova a Českých Budějovic. Navrhovaná

trasa je srovnatelná s trasou Třeboň – Lišov – Č. Budějovice – Temelín co do vzdálenosti (obě cca 50 km), ale nyní není pro dopravce atraktivní z důvodu nevyhovující komunikace III/14713 a dále průtahů sídly na komunikaci II/147. Tyto nedostatky budou odstraněny realizací navrhovaných opatření, a tím dojde k podstatnému zatraktivnění této trasy. I přesto, že navrhovaná trasa bude pro dopravce výhodnější, zadala společnost ČEZ, a. s., do zadávací dokumentace probíhajícího výběrového řízení požadavek na využívání dopravních tras, které budou upraveny v rámci investic ČEZ do úprav komunikací.

Odpovídal Marek Sviták,
tiskový mluvčí JE Temelín

AKCI „PLNÍME PŘÁNÍ“ PODPOŘIL I JAROSLAV POUZAR

Projekt společnosti ČEZ „Plníme přání 2010“ je letos věnován pomoci mladým lidem z náhradních rodin na startu do samostatného života. V celé ČR bylo, ve spolupráci s Nadací Rozum a cit, vytipováno třicet mladých lidí, kteří vstupují do života dospělých. Pro těchto třicet mladých lidí se podařilo získat od 847 zaměstnanců Skupiny ČEZ a 45 anonymních dárců, kteří poslali příspěvek přímo na Nadaci ČEZ, celkem 604 829 korun. Nadace ČEZ na projekt uvolní částku půl miliónu korun. Na předání v rodinách čeká i 124 vánočních dárců. Zapojila se také elektrárna Temelín, jejíž zaměstnanci projekt podpořili 68 099 korunami.

Darovací certifikát podepsaný hokejovým internacionálem Jaroslavem Pouzarem si odneslo z akce na Temelíně celkem 49 zaměstnanců elektrárny. Jedním z nich byl i Petr Kovařík.

A komu letos v projektu „Plníme přání“ ČEZ pomůže? Na první pohled se tito mladí lidé neliší od svých vrstevníků. Je jim 17 - 26 let, mají své sny a přání a snaží se osamostatnit. Doposud vyrůstají v náhradní rodinné péči. V pěstounských rodinách nebo u dědečka a babičky, kteří jim poskytují zázemí a svoji lásku. Ale nemohou jim dát víc. Je pro ně těžké získat finanční prostředky na studium na vyšší odborné škole, zaplatit řidičský průkaz, cestu do školy nebo poplatek v hudební škole. „Zkusíme je tedy podpořit na jejich cestě za vyšším vzděláním, lepším využitím volného času i novým domovem a dopřát jim rovné příležitosti k zapojení se do samostatného života. Bude to náš dárek k letošním Vánocům, které tak ve třiceti rodinách v celé republice budou radostnější,“ vysvětluje smysl projektu tiskový mluvčí JE Temelín Marek Sviták.

Do projektu se aktivně zapojilo 134 pracovníků JE Temelín. Celkem 85 z nich věnovalo do konce října 53 000 korun formou srážky ze mzdy. Další 49 zaměstnanců

si přímo na JE Temelín 3. listopadu zakoupilo z rukou hokejového internacionála Jaroslava Pouzra jím podepsaný darovací certifikát a přispělo tak dalšími 15 099 korunami. „Také Jaroslav Pouzar přivezl hokejový dres Českobudějovických lvů s číslem 23, puky a knihu o svém životě jako osobní dárek do čtyř pěstounských rodin z jižních Čech,“ doplňuje Marek Sviták.

Jsem rád, že mohu pomoci, říká Jaroslav Pouzar

„Dres a puk pošlu prostřednictvím elektrárny Temelín slečně Darině do Strmilova. Ta má ve své pěstounské rodině ještě deset sourozenců, ze kterých je pět chlapců ve věku 13-18 let, kterým snad hokejový dres, puk a kniha udělají radost,“ říká na úvod našeho rozhovoru česká hokejová legenda Jaroslav Pouzar.

Pane Pouzare, jak se díváte na tuto aktivitu společnosti ČEZ pomoci mladým lidem z pěstounských rodin v jejich startu do života?

Je to bezesporu velice záslužná práce. Ti mladí lidé i pěstounské rodiny pomoc potřebují. Určitě pro ně není jednoduché zvládnout péči, a to především materiálně. A ČEZ našel výborný způsob jak pomoci a i dnes vidím na množství zaměstnanců elektrárny, že chtějí pomoci. Opakuji, je to velmi záslužná práce a jsem rád, že i já mohu tak potřebnému projektu nějak prospět.

Vy sám jste dlouhá léta hrál hokej v zámoří. Zapojovali jste se jako profesionální hokejisté do projektů pomoci lidem, kteří to potřebují?

Určitě. Prakticky každý klub NHL spolupracuje s nějakou organizací, pro kterou získává peníze. Často jsme chodili do škol, kde jsme dělali propagaci sportu jako vhodné aktivity pro mládež. Pamatuji si, že jsem několikrát byl rozdávat obědy či snídaně pro děti bez rodičů nebo lidí bez domova. Charita v zámoří bezesporu patří k hokeji a veřejnost tyto akce klubů velmi pozitivně vnímá.

Je tedy dobře, že se tyto aktivity stále častěji objevují i u nás v Čechách?

Je to dobře. V každé společnosti existují lidé, kterým život nepřál tak jako nám a potřebují ve své složité situaci pomoci. Je důležité, aby společnosti, které mohou, si na ně vzpomněly a pomohly, tak jako to nyní dělá ČEZ.

Letos jste na Temelíně již podruhé. Zúčastnil jste v září Temelínské Atomiády se školáky, nyní podporujete akci „Plníme přání“.

Co vy a vztah k JE Temelín?

Elektrina je potřeba a bez ní již prakticky nejsme schopni nic dělat. Přiznám se, že vaše temelínské věže, vždy když kolem nich jedu, na mě působí trochu depresivně. Zvlášť když je zamračeno, chladno a pára tvoří velkou hmotu. Provozu elektrárny se však nebojím. Technologie je vyzkoušená, běží po celém světě a věřím, že je opravdu bezpečná. A navíc jsem se tady na Temelíně letos již potkal s řadou lidí, kteří reaktory Temelína obsluhují a hlídají. Myslím, že jde o zodpovědné odborníky, kteří navíc s rodinami v blízkosti elektrárny žijí. Ne, z provozu strach nemám.“

Václav Brom

SOUTĚŽ TEMELÍNEK

MP3 PŘEHRÁVAČ DO TÁBORA A PÍSKU

V minulém čísle Temelínek jsme otiskli vědomostní test s deseti hlavními a jednou doplňující otázkou. Dnes přinášíme správné výsledky testu. Do redakce nám celkem přišlo 46 vyplněných kuponů. Z nich jich bylo 13 bez jediné chyby a pět soutěžících dokonce v doplňující otázce přesně napsalo i počet návštěvníků Informačního centra JE Temelín od roku 1991 do konce září 2010 (správně to bylo 388 648 lidí).

Výherce naší soutěže losoval zástupce ředitele JE Temelín Antonín Ješátko. Ten nejdříve vylosoval z pěti úplně bezchybných soutěžících slečnu **Elišku Zdeňkovou z Tábora**, která od nás dostane **MP3 přehrávač a knihu**, kterou JE Temelín letos vydala k deseti letům provozu. Tu získají i zbývající čtyři soutěžící, kteří neudělali chybu. **Michal Suchomel z Borovan, Marek Ledvina z Českých Budějovic, Irena Fiedlerová z Třebíče a Dominik Zdeňek z Tábora**.

„Vědomostní test určitě nebyl lehký a blahopřeji všem soutěžícím, kteří odpověděli bez jediné chyby. Také ostatní soutěžící prokázali dobré znalosti o Temelíně,“ shrnul výsledek testu Antonín Ješátko. Ten ve druhém kole losování ze všech došlých kuponů vytáhl jako druhého výherce **MP3 přehrávače Libuši Šornovou z Písku**

a vylosoval i další tři výherce, kteří dostanou výroční knihu o Temelíně a drobné upomínkové předměty.

Těmi se stali **Nikola Schwarzová z Borovan, Josef Růžicka z Českých Budějovic a Jaromír Habrnal z Týna nad Vltavou**.

VĚDOMOSTNÍ TEST

Správné odpovědi

1. Původní projekt stavby JE Temelín, tak jak jej zpracoval v roce 1985 Energoprojekt Praha, počítal s výstavbou:

☐ 2 bloků ☐ 6 bloků ☒ 4 bloků

2. Ochranná obálka postavená okolo reaktoru JE Temelín se jmenuje:

☐ kontejner ☐ ochranné pouzdro ☒ kontejnment

3. Kolik tun vyhořelého paliva vyprodukuje jeden temelínský blok za rok provozu:

☐ 92 t ☒ 23 t ☐ 320 t

4. Kolik lidí by se mělo podílet na stavbě dalších dvou nových bloků JE Temelín, pokud bude o dostavbě rozhodnuto?

☒ 3 000 ☐ 8 000 ☐ 5 000

5. Po dokončení dalších bloků JE Temelín bude potřeba zvýšit počet zaměstnanců na zajištění jejich provozu. O kolik se zvýší počet pracovníků JE Temelín:

☐ 1 200 ☒ 600 ☐ 2 400

6. Pro výměnu paliva v reaktoru se každý blok JE Temelín standardně za rok odstavuje:

☒ jednou ☐ dvakrát ☐ třikrát

7. Z kolika procent je využit energetický potenciál paliva v jaderném reaktoru JE Temelín:

☒ ze 4 procent ☐ z 30 procent ☐ 94 procent

8. Jakou rozlohu má oplocený areál JE Temelín:

☐ 350 hektarů ☐ 55 hektarů ☒ 125 hektarů

9. Dne 8. září 2010 byl do nového skladu použitého paliva zavezen první ocelový kontejner CASTOR. Kolik v něm bylo uloženo použitých palivových souborů:

☐ 11 ☒ 19 ☐ 23

10. Již pět let pořádá JE Temelín dvoutýdenní stáž pro studenty vysokých škol, kteří mají zájem o energetiku. Jak se tato stáž jmenuje:

☐ Jaderná maturita ☐ Temelínská Atomiáda

☒ Letní univerzita ☐ Energetik 2020

11. Doplňující otázka. Informační centrum funguje na elektrárně Temelín od roku 1991.

Kolik ho, od zahájení provozu do konce září 2010, již navštívilo lidí?

Počet návštěvníků: **388 648**

Obrázek Informačního centra JE Temelín nám nakreslil absolvent Letní univerzity 2010, student FEL ZČU Plzeň Josef Hajný.

INFORMAČNÍ CENTRUM TEMELÍN JIŽ V ŘÍJNU S ROČNÍM REKORDEM

Za deset měsíců letošního roku dosáhlo IC JE Temelín ročního rekordu 29 382 návštěvníků.

Dosud nejvíce návštěvníků přijelo na JE Temelín v roce 2008, a to 28 914 lidí.

„Za deset letošních měsíců jsme tak již tento dosavadní rekord překonali o 437 lidí. Máme před sebou ještě dva měsíce, ve kterých očekáváme asi dva a půl tisíce lidí. Letošní návštěvnost tak poprvé od

roku 1991 přesáhne více jak třicet tisíc lidí,“ říká tiskový mluvčí JE Temelín Marek Sviták.

„Podle objednaných návštěv přivítáme jubilejního třicetitisícového návštěvníka v první polovině listopadu. Dostane od nás drobné dárky, ve kterých nebude chybět ani publikace vydaná elektrárnou k výročí 10 let

provozu, které oslavila v říjnu,“ doplňuje vedoucí IC JE Temelín Jana Gribbinová. Od roku 1991 navštívilo prostřednictvím Informačního centra JE Temelín 391 014 návštěvníků, ze kterých bylo 24 225 (6,19 %) zahraničních.

Václav Brom

HRANICE TŘICETI TISÍC NÁVŠTĚVNÍKŮ PŘEKONÁNA

Informační centrum JE Temelín 11. listopadu 2010 v 10:15 hodin poprvé ve své 19leté historii prolomilo hranici třiceti tisíc návštěvníků za rok. Jubilejním návštěvníkem se stala studentka septimy Gymnázia Voděradská v Praze Kateřina Kleslová.

Třicetku studentů z Prahy přivezla na Temelín paní profesorka Martina Procházková. Ta na gymnáziu již dvacet let učí fyziku a studenti na Temelín vozí každoročně již od roku 1998. „Chci, aby studenti byli informováni a sami si o využití jaderné energetiky udělali vlastní názor. Víte, kolikrát se potkám

s lidmi, kteří o procesech v reaktoru a na jaderné elektrárně neví nic, ale jadernou energetiku odmítají. Když znám a vím, tak teprve mohu formulovat svůj názor. A to je hlavní důvod, proč na Temelín studenti vozím,“ říká k důvodům návštěv Temelína Martina Procházková.

Studentku septimy Gymnázia Voděradská v Praze Kateřinu Kleslovou čeká příští školní rok maturita. Hrálala extraligu kadetek ve volejbale a nyní se věnuje beach volejbale. Zatím nemá ujasněno, kam po maturitě zamíří. „Ještě nejsem pevně rozhodnutá. Mám pár směrů, kam by mě to lákalo a zatím

Letošním jubilejním třicetitisícím návštěvníkem informačního centra se stala studentka septimy pražského gymnázia Kateřina Kleslová.

převažují práva. Můj strýc je sice jaderný chemik, ale já jsem tyto technické vloh nepodědila. Technický směr to tedy u mě nebude," říká jubilejní návštěvnice a dodává, „přiznám se, že o jaderné energetice toho zatím příliš nevím, a tak vyhraněný názor na

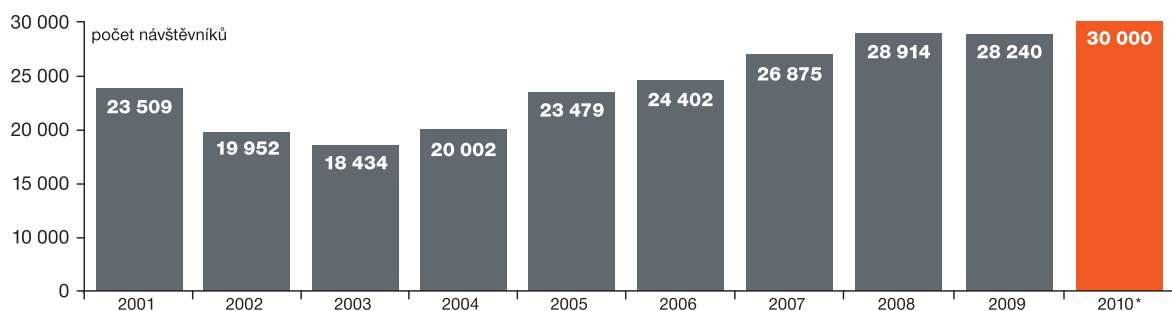
ni nemám. Snad mi dnešní exkurze pomůže k tomu, abych si ho mohla udělat.“ Od vedoucí Informačního centra JE Temelín Jany Gribbinové dostala studentka tašku s drobnými dárky, mezi kterými nechyběla ani kniha, kterou elektrárna vydala k letoš-

nímu desátému výročí provozu Temelína. „Dosažení mety třicet tisíc lidí za rok je i takovým darem našeho informačního centra temelínské elektrárny k letošním narozeninám. Předpokládám, že rekord do konce roku posuneme ještě tak o tisícovku lidí výše,“ říká Jana Gribbinová.

Hranici deseti tisíc návštěvníků za rok překonalo temelínské informační centrum již v roce 1994, tedy ve třetím roce provozu. Přes dvacet tisíc návštěvníků na Temelín poprvé přijelo v roce 2000. „Média letos o naší elektrárně hodně informovala v souvislosti s její dostavbou, a to má určitě vliv na zvýšený zájem o jadernou energetiku. K rekordní návštěvnosti pomohly i akce, které jsme pro veřejnost připravili v průběhu roku. Například během Dne otevřených dveří jsme přivítali téměř osm stovek návštěvníků,“ říká k důvodům vysoké návštěvnosti tiskový mluvčí JE Temelín Marek Svíták a doplňuje i výhled na příští rok, „na jaře nás v informačním centru čekají hned dvojce kulatiny spojené s celkovou návštěvností. Přivítáme 400tisícového návštěvníka od začátku provozu a také 25tisícového zahraničního návštěvníka.“

Václav Brom

Vývoj roční návštěvnosti IC JE Temelín v uplynulých 10 letech

Zdroj grafu: databáze návštěvnosti IC JE Temelín, *) stav k 11. listopadu 2010

I PRO NESLYŠÍCÍ JE TEMELÍN TAHÁKEM

Třicet klientů Svazu neslyšících a nedoslýchavých v ČR si prohlédlo Temelín. „Účastníci si návštěvu elektrárny Temelín vybrali sami v rámci socializačních aktivit, které jim svaz zajišťuje. Akce podobného rozsahu pořádáme zhruba jednou za čtvrt roku,“ uvedla vedoucí skupiny a pracovnice svazu Zuzana Fraňková.

Návštěvníci viděli trojrozměrný film o energetice a po diskuzi si prohlédli jednotlivé expozice uvnitř zámku Vysoký Hrádek. Nejvíce je zajímalo, zda nemůže ohrozit provoz elektrárny nedostatek vody v době sucha nebo zda mají zaměstnanci elektrárny k dispozici kryty pro případ havárie. Byli také zvědaví, jak se spouští či zastavuje štěpná reakce.

Velký úspěch sklidila mižná komora, na které lze v kinosále pozorovat různé druhy záření včetně kosmického záření. „Bylo to zajímavé. Nejsem žádný fyzik, ale díky srozumitelnému výkladu paní průvodkyně jsem

tuto složitou problematiku docela dobře pochopila,“ poznamenala Vlasta Marková. Elektrárna Temelín má ve svém informačním centru programy také pro tělesně a zrakově postižené návštěvníky. „Přístup k hlavní expozici je bezbariérový. Od loňského roku si pomocí patnáctiminutové exkurze, sestavené z dvanácti zvukových ukázek, mohou elektrárnu Temelín „projit“ i lidé se zrakovým postižením,“ potvrzuje vedoucí informačního centra Jana Gribbinová to, že Temelín nezapomíná na lidi s handicapem.

Václav Brom

ORANŽOVÉ UČEBNY NADACE ČEZ PRO JIŽNÍ ČECHY

Nadace ČEZ v únoru 2010 vyhlásila grantové řízení na nový nadační projekt Oranžové učebny s cílem pomoci ke zkvalitnění výuky technických a přírodovědných předmětů. O příspěvek mohly žádat základní a střední školy, vyšší odborné školy, odborná učiliště a speciální školy. Žadatelé byli automaticky zapojeni do hlasování na www.cezregionum.cz, takže do výběru škol se mohla poprvé zapojit i veřejnost. O získání grantu Oranžová učebna Nadace ČEZ byl mimořádný zájem, který dokazuje přes tisíc přihlášených škol a skoro půl milionu hlasujících. Správní rada projednala projekty zaměřené na podporu výuky ve školách a v letošním roce schválila 21 projektů za 3 898 872 Kč. Jak finanční podporu využili na jedné základní a jedné střední škole v jižních Čechách?

Interaktivní tabule zaujme už v první třídě

Od nového školního roku 2010/2011 se patrně nejoblíbenější pomůckou při vyučování v Základní škole Hluboká nad Vltavou stala interaktivní tabule. Hluboká škola si ji pořídila díky finančnímu příspěvku, který získala právě od Nadace ČEZ.

„K získání interaktivní tabule nám nepomohly dotace. Škola potřebuje víc věcí a její rozpočet počítal s vybavením dvou počítačových tříd výpočetní technikou. Investice směřovaly do jiných oblastí a na interaktivní tabuli nedošlo. Oslovili jsme proto některé sponzory a mezi nimi také Jadernou elektrárnu Temelín. Jednali jsme s ředitelem Milošem Štěpanovským a Milanem Nebesářem a také díky nim se od září podařilo zpestřit výuku novinkou, která patří k nejmodernějším technologiím,“ popsal ředitel ZŠ Hluboká nad Vltavou Jaroslav Schmied. Vedení ZŠ Hluboká si na první interaktivní tabuli nejprve otestovalo zájem pedagogů. Ten podle ředitele školy předčil očekávání. „Chtěl jsem se přesvědčit, že s ní naše učitelky budou pracovat, aby se jako na jiných školách nestalo, že ji nevyužívají. U nás ve škole interaktivní tabule běží pořád. Máme ji umístěnou na prvním stupni ve čtvrté třídě a střídají se u ní kromě kmenové i další třídy podle rozvrhu,“ vyjádřil milé překvapení nad zájmem o interaktivní tabuli Mgr. Jaroslav Schmied.

„Pro učitele to ze začátku není legrace, stráví doma hodně času s přípravou. Ovládat interaktivní tabuli se mi ze začátku zdálo složité. Je tam spousta věcí, které jsem neznala a spousta tlačítek. Nejdřív jsem se obávala, ale čím častěji s ní pracuji, považuji ji za bezvadného pomocníka s jednoduchou obsluhou a ovoce při výuce stojí za to,“ přidala praktické zkušenosti třídní učitelka 4.B Markéta Tesárková, „u této pomůcky určitě platí heslo Škola hrou. Nevyužíváme ji celou hodinu, většinou tak patnáct minut. Určitě dětem rozšíří obzory a zpestří výuku. Už bych ji ze třídy nedala. Žáci jsou vtaženi do výuky, a ta není jen o tom, že něco pře-

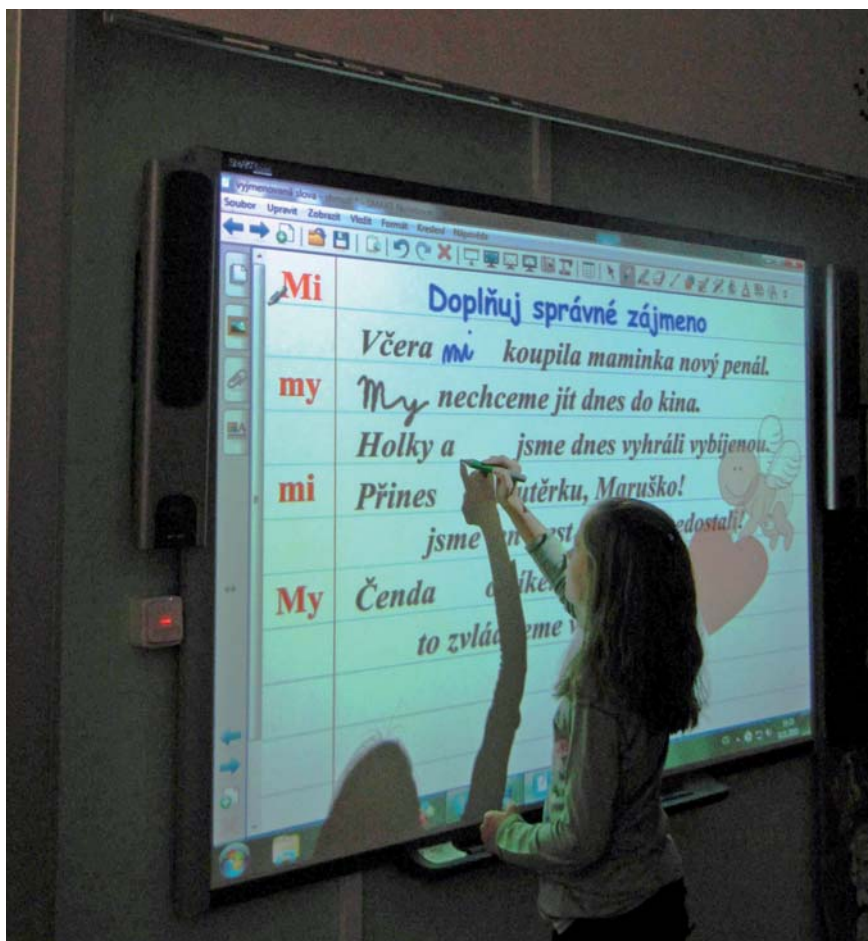
čtou, opíšou a odpovídají na otázky, ale pohybují se po třídě, pracují s textem a užívají si dalších různých aktivit.“

Čtvrtáci se při hodině, kterou jsme navští-

vili, dobře bavili, i když probírali vyjmenovaná slova a další zásady pravopisu. Nabízíme pár jejich ohlasů.

David Kavka: Na interaktivní tabuli se může psát dotykově a nemusí se furt psát ručně. Jiří Zima: Když jsme se s ní učili zacházet, byla sranda, že na ni můžeme psát prstem. Zdeněk Fencel: Líbí se mi na ní práce s geometrickými tvary. Jozef Kolodziej: Není to jen legrace vzít nějaké slovo a hýbat s ním po tabuli. Aleš Chrt: Mně se líbí, když paní učitelka na tabuli naklonuje nějaké věci.

Marie Vovsíková: Když jsme ji měli poprvé a kluci udělali něco špatně, ozývaly se zvu-

Interaktivní tabule v ZŠ Hluboká nad Vltavou

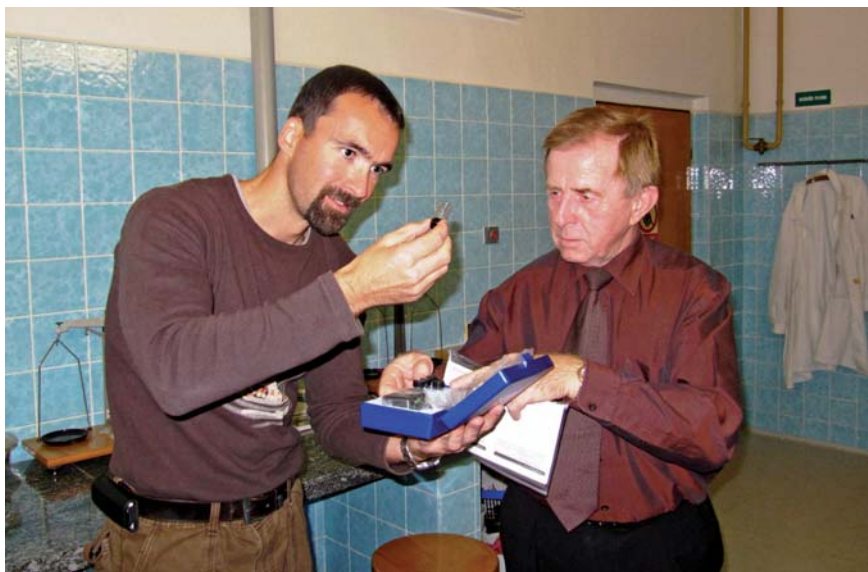
Interaktivní tabule je velká interaktivní plocha, ke které je připojen počítač a datový projektor, případně jde o velkoplošnou obrazovku (LCD, plasma) s dotykovým senzorem. Projektor promítá obraz z počítače na povrch tabule a přes ni můžeme prstem, speciálními fixy nebo dalšími nástroji ovládat počítač nebo pracovat přímo s interaktivní tabulí. Tabule je většinou připevněna přímo na stěnu nebo může být na stojánku. Interaktivní tabule je v podstatě druh dotykového displeje. Může se využít v různých odvětvích lidské činnosti, například ve školní třídě na všech stupních vzdělávání, ve firemních kongresových sálech a v pracovních skupinách, při trénincích profesionálních sportovních týmů, ve studiích televizních a rozhlasových stanic a pod. (dle Wikipedie)

ky, že jsme se museli smát. Hodně se mi líbí, že pořád píšeme na tabuli a neplýtváme fixy, protože taky určitě musí hodně stát. Nicole Hálová: Když paní učitelka něco zapne, hrají hudební nástroje, třeba kytara, nebo se ozvou zvuky. Michaela Jelínková: Když se na ní hýbají zvířátka, to je srandovná. Barbora Doláková, která v Základní škole v Hluboké nad Vltavou vyučuje prvňáčky, potvrdila, že moderní technologie se skutečně stala pomocníkem ve vzdělávání již po nástupu do školních lavic: „Interaktivní tabule zaujme většinu dětí, snad devětadevadesát procent navíc naprosto rychle. Nevnímají ji jako klasické vyučování, ale jako hru. Žáci se snaží, jsou více motivovaní, lze s ní využít spoustu jiných možností než poskytné obyčejná učebnice, sešit a další klasické pomůcky včetně těch, které si vyrobí sám učitel. K dispozici už je pro interaktivní tabule také spousta výukových programů. Najdou se i děti, které více než sluchově vnímají vizuálně. Pro ně je výuka mnohem zajímavější a poutavější.“

Studenti gymnázia vyrazí k řece s „chytrým kufíčkem“

Finančními prostředky neoplývá ani Gymnázium Česká v Českých Budějovicích. Částku více než 188 tisíc korun od Nadace ČEZ z projektu Oranžová učebna na pořízení další interaktivní tabule s programovým vybavením a na systém PASCO měřidel a čidel pro měření chemickofyzikálních hodnot v přírodě uvítal nejen pedagogický sbor v čele s ředitelem školy Miroslavem Chalupským, ale také současní i bývalí žáci. „Naši studenti už několik let spolupracují s Německou školou v Praze na společném projektu Vltava – Moldau. Jeho součástí jsou různá měření, pozorování biologických a chemických hodnot v přírodě a porovnávání výsledků získaných v Vltavě v Českých Budějovicích a okolí s hodnotami naměřenými jejich vrstevníky v Praze. Toto zařízení jsme přesně potřebovali. Žáci ho využijí také při seminárních a maturitních pracích nebo při středoškolské odborné činnosti,“ liboval si ředitel Chalupský. Bez dlouhých frází přidal poděkování společnosti ČEZ: „Když vidím vývoj finančních prostředků v rozpočtu školy, na takovou věc bychom dosáhli jen velice těžko.“

Interaktivní tabuli a její software využívají

Ivan Bartoš (vlevo) a Miroslav Chalupský si prohlížejí součásti měřicího systému PASCO.

v gymnáziu denně. Klasická tabule je v učebně chemie jen pro případ výpadku proudu. Měřicí sada se uplatní poté, co kantoři absolvují školení. Její premiéra bude podle učitele chemie Ivana Bartoše záležet také na počasí: „Budme realisté, na měření s novými přístroji vyrazíme do terénu

Ivan Bartoš se chlubit dary od Nadace ČEZ.

nejdříve na jaře. Rád bych to sice stihnul ještě letos, uvidíme podle počasí. Studenti už se samozřejmě vyptávají, těší se na použití přístrojů a měřících čidel, které nám přinesla Oranžová učebna. Těžko říct, jestli se víc těšíme my nebo děti, ale učitelé se musí nejprve důkladně seznámit s manuály k novince, která, věřím, zvýší zájem o chemii, zvláště, pokud je takto kvalitní a takto vypracovaná do detailu. V současné době, kdy se hovoří o odklonu od přírodních věd v ce-

loevropském a dokonce v celosvětovém měřítku, kdy se píše o poklesu zájmu o přírodní vědy a o snížení výkonnosti a kvality výsledků českých studentů v matematice, fyzice nebo chemii, je to jednoznačně jeden z motivačních prvků. Doufám, že přispějeme do pomyslného mlýna, zpopularizujeme přírodní vědy, přitáhneme k nim děti, které zjistí, že to opravdu není jenom o hodinách počítání vzorečků v učebně, ale o propojení teorie a praxe a jejich vzájemné podpoře.“

Až se žáci z Gymnázia Česká vypraví v Českých Budějovicích měřit chemickofyzikální hodnoty vody ve Vltavě nebo v Malši, nečekejte pojezdnu laboratoř. Popadnou kufřík s elektrodami, přenosný sběrač dat s datalogerem a kapesní přístroj jim přímo na místě vyhodnotí závislost veličin. Získaná data si pak přenesou do školy, kde v klidu využijí software nainstalovaný na počítači. „Bádání, které studentovi umožňuje, aby se sám snažil zjistit, jestli je nějaká závislost lineární, jestli je tam nějaká hyperbola, nepřímá úměrnost a tak dál, je tím správným směrem k propojení teorie a praxe, k prolínání chemie a biologie s matematikou, fyzikou a dalšími obory,“ zdůraznil Ivan Bartoš při bilancování revolučního počínu ve vybavení školy nejen pro semináře, ale také v badatelské práci studentů.

Václav Beneda

ČEZ ZASTAVIL SOLÁRNÍ PROJEKTY

Společnost ČEZ zastavila v první polovině letošního roku všechny své vlastní projekty solárních elektráren v lokalitách uhelných elektráren Chvaletice, Tušimice/Prunéřov, které měly dosáhnout výkonu až 300 MW. „Nechceme podporovat nekontrolovatelný nárůst těchto zdrojů. Realizujeme jen nákup elektráren, kde již bylo naprosto jasné, že budou provedeny i bez ČEZ a finanční prostředky odplynou mimo území republiky. Do konce letošního roku tak hodlá Skupina ČEZ v ČR zahájit zkušební provoz na solárních elektrárnách o celkovém instalovaném výkonu cca 100 MW,“ říká tiskový mluvčí ČEZ Ladislav Kříž.

Na konci letošního roku zůstane Skupina ČEZ instalovanými výkony svých solárních elektráren na tržním podílu v řádu jednotek procent, mezi 7-8 procenty (zhruba 120 MW, včetně již provozovaných elektráren). Záměrem ČEZ není získat v této oblasti pozici lídra trhu. „Chceme však tento obor podporovat ve smyslu vývoje a výzkumu, což by do budoucna mělo znamenat zvýšení účinnosti zařízení. To souběžně se sni-

žováním výkupních cen elektřiny ze solárních elektráren mělo znamenat i standardizaci podmínek na trhu a jejich větší konkurenceschopnost v příštích letech,“ doplňuje Kříž k záměru ČEZ v oblasti solárních elektráren.

Společnost ČEZ v současnosti provozuje solární elektrárny o celkovém instalovaném výkonu 18,9 MW. Jde zejména o jihomoravské lokality Hrušovany nad Jevišovkou

(3,802 MW), Žabčice u Brna (5,6 MW) nebo jihočeské FVE v Bežerovicích (3,013 MW), Čekanicích (4,48 MW) a Chýnově (2,009 MW). Posledním spuštěným projektem je FVE Buštěhrad (2,396 MW). Všechny byly získány formou akvizic. V září byla do zkušebního provozu uvedena většina výkonu Ševětín (29,9 MW). Rozpracované projekty probíhají v lokalitách Ralsko, Vranovská Ves a Pánov.

Václav Brom

Solární elektrárna v Čekanicích u Tábora

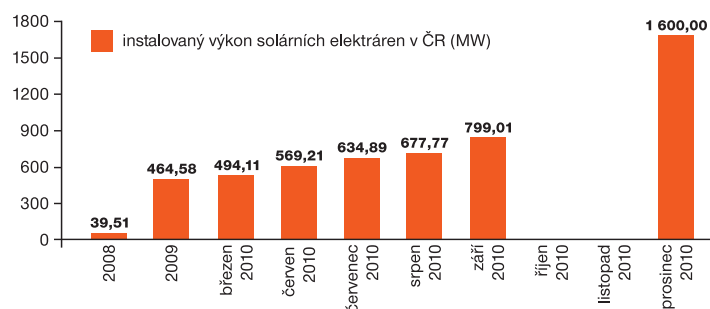
RAKETOVÝ VZESTUP VÝKONU SOLÁRNÍCH ELEKTRÁREN

Letošní rok je ve využití solární energie pro výrobu elektřiny hektický. Po vyhlášení zpřísnění podmínek pro výkup v příštím roce chtějí investoři zapojit svou elektrárnu do rozvodné sítě ještě letos a dosáhnout tak na výhodnou výkupní cenu 12 150 Kč za vyrobenou MWh.

Podle statistiky Energetického regulačního úřadu bylo do konce září již připojeno 799 MW výkonu solárních elektráren. Proti konci srpna je to nárůst 111 MW - jde tedy o raketový vzestup. Přitom ještě na konci roku 2008 bylo na území ČR instalováno pouze 39 MW výkonu v solárních elektrárnách, tedy dvacetkrát méně. Od začátku roku solární elektrárny v ČR vyrobily 490 milionů kWh elektřiny, za kterou majitelé dostali zaplacené kolem šesti miliard korun. Vyrobená elektřina představuje podíl 0,77 procenta na vyrobené elektřině v celé ČR. Jaderné elektrárny Temelín a Dukovany mají za devět měsíců roku tento podíl 33 procent.

Václav Brom

Vývoj instalovaného výkonu solárních elektráren na území ČR v letech 2008 - 2010

Zdroj grafu: statistika Energetického regulačního úřadu, www.eru.cz

Poznámka: - Údaj za prosinec 2010 je předpokladem ERU podle letošní aktivity investorů na dokončení a připojení solární elektrárny.
- Garantovaná výkupní cena elektřiny ze solárních zdrojů o výkonu větším jak 30 kW je do 31. 12. 2010 ve výši 12 150 Kč/MWh. Pro srovnání průměrná letošní cena výkupu silové elektřiny v základním pásmu na Pražské burze byla úroveň 1 270 Kč/MWh, tedy desetkrát nižší.

HISTORIE NÁZVŮ MĚST A OBCÍ

1432: „Dřieten“, 1409: „Olešník“

Přinášíme vám 3. díl seriálu, který se zabývá historií vzniku názvů nejbližších obcí a měst v okolí elektrárny. Ing. Jan Schinko z Českých Budějovic tentokrát zpracoval obce Dříteň a Olešník.

Dříteň

Vesnice Dříteň, ležící v krajině stoupající z hlubokých Blat směrem k Temelínu, existovala již před rokem 1432. Z toho roku pochází nejstarší doklad o vsi. Týká se Jan-ka, pacholka „Mikulášov z Dřietně“. Pacholek byl podle toho dokladu vyručen z vězení z Budějovic. První známý tvar názvu sídla z 15. století je tedy Dřieten. V 16. století se již objevil současný název Dříteň. Jen někdy to písaři psali jinak, přičemž jim nevadilo velké nebo malé „d“. Text z roku 1545: „Jan Malovec z Malovic na Drzitin oznámil, že dědictví svého drzitin tvrze, dvoru poplužního, vsí tudíž s mlýny dvěma u drzitie a krčmami dvěma w drziti a w hosti jednou vejsadní po otci v pokojném držení byl.“ V roce 1738 se překvapivě změnil název Dříteň na Ziernau.

Roku 1789 se v různých písemnostech v souvislosti s evidencí zavedenou Marií Terezií a Josefem II. vyskytují tvary Zirnau, Czirnau a Držiten. V roce 1854 byl úředně stanoven název Dříteň, ale stále setrval německý tvar Zirnau, až se ustálilo používání obou názvů. Buď se dávalo německé jméno do závorky: Dříteň (Zirnau), při sčítání lidu v roce 1910, nebo za 1. republiky jen s pomlčkou: Dříteň – Zirnau.

Místní jméno Dříteň vzniklo podle Antonína Profouse přívlastňovací příponou –j s měkkým znakem z osobního jména Dřieten.

Znamenalo Dřitnův dvůr. Příjmení Dřieten mohlo být odvozeno od staročeského slovesa dřietiti a přídavného jména dřietný, Člověk jménem Dřieten ale doložen není, ani se v širším okolí o něm nic neví. Jiný výklad vychází ze staročeského slovesa dřietiti, které znamenalo zdobiti, krášlit, líbit se apod. Základ byl driet a k tomu přípona –eň. Nabízí se od líbiti Libeň a podle toho Zdoběň nebo Kraseň.

Nejasnost vyplývá z dalšího významu slovesa dřietiti. To pochází z původního slovan-ského slova drietiti, které znamenalo chlácholit. Německý písař v roce 1738 si přeložil význam dřietiti – zdobiti podle německého der Zier – ozdoba, okrasa a zieren – zdobiti, krášlit na Ziernau. Výslovnost Círnau; počeštěné Círnov se neujalo. Jen ve starých matrikách z Bílé Hůrky se Ziernau přeložilo na Černavu.

Další německý písař to zkomplikoval výrazem Zirnau. Ve staré němčině je der Zirn limba (to je lopatka na shrnování pěny při kvašení piva). Navíc v němčině je sich zieren upejpati se, zdráhati se. Jasně je lidové vysvětlení, že název Dříteň je odvozen od slovesa dřít (tvrdě pracovat, makat).

Olešník

Vesnice Olešník leží na severním okraji hlubokých Blat. Může se i říci, že za Olešníkem směrem Chlumec nebo Velice už Blata nejsou. O spojitosti s Blaty svědčí některé zemědělské usedlosti na návsi, jejichž průčelí mají selsko-barokní štíty blatského typu. Nejstarší písemná zmínka o vsi pochází z roku 1409, kdy se sídlo jmenuje Olešník. Vesnice byla založena jako velká „okrouhlíce“, což je náves oválného půdorysu, obklopená čelními trakty domů. V roce 1578 byl v dolní (jižní) části návsi postaven panský dvůr na místě několika vyhořelých usedlostí. Později byl přestavován. Okrouhllost návsi ale zůstala zachována.

Vesnice existovala zřejmě již ve 14. století, poněvadž v roce 1959 byl při přestavbě stodoly v základovém zdvu usedlosti u Valentů nalezen džbánec s pražskými groši (i když mohl být ukryt později). Jeden doklad z roku 1420 podává jasnou zprávu o Volešniku, kdy v rožmberské popravčí knize je jmenován jistý Přibík, který se svými společníky „ve Volešniku Střechovi ukradli dva koně“.

Obecní úřad a škola na návsi v Olešniku

Od 15. století se vesnice či obec (jeden čas měla rychtu se širší působností) uvádí Volešník, Wolessnik a Wolleschnik. Ve staročestíně, a setravá to dodnes, bylo lidově i úředně oblíbené ke slovům začínajícím na „o“ přidat „v“ (volše, vokurka, vocet, voj, vomastek, vokno, volej, voloupat, vostrý, voko apod.). Když převládla v písemnostech němčina, používalo se dvojité „w“, poněvadž „v“ by se četlo jak „f“. Volešník byl změněn na Olešník statistickým lexikonem z roku 1923. Ještě téhož roku 1923 se vesnice v živnostenském adresáři uváděla jako Volešník – Wolleschnik.

Místní jméno Olešník vzniklo podle toponomastického výkladu substantivizující příponou –ík z přídavného jména olešný, jehož základem byla olše. Olešný mohl být vrch, les nebo potok. V případě Olešniku je pravděpodobný olešný potok. Olešná je také voda tekoucí mezi olšemi. Olešníkem protéká potok sbírající vodu z okolí Velických rybníků a rybníku Prchlík u Chlumce. To byl asi prvotní olešný potok.

Jiný výklad odvozuje název Olešník od rostliny olešník. To je okoličnatá až 1 m vysoká bylina rostoucí na vlhkých místech. Když se kdysi zakládal Olešník, mohl tam růst výrazně velký olešník. Úsměvný lidový výklad odvozuje název Volešník od chovu volů v panském dvoře. Ve dvoře byli volí, tudíž Volešník, Nesedí to časově (Olešník je starší než panský dvůr), ani termínem, což by musel být volín nebo volovník.

Jan Schinko

Kostel sv. Dismase ve Dřitně

VÝHERCE BESEDOVAL S ŘEDITELEM ELEKTRÁRNY

Při příležitosti výročí 10 let provozu elektrárny Temelín proběhla v říjnu na rádiu Faktor vědomostní soutěž pro veřejnost. Posluchači v deseti kolech odpovídali na otázky z oblasti energetiky. Na konci byl v přímém vstupu vylosován hlavní výherce, kterým se stal Martin Pešek ze Zlivi. Ten vyhrál rozšířenou prohlídku temelínské elektrárny pro pět osob, poukaz v hodnotě deset tisíc korun na nákup spotřební elektroniky a absolvoval i besedu s ředitelem JE Temelín Milošem Štěpanovským.

Výhercem v rozhlasové soutěži pořádané elektrárnou Temelín k výročí 10 let provozu se stal Martin Pešek ze Zlivi (uprostřed), který přijel pro výhru s manželkou. Výhru předal ředitel JE Temelín Miloš Štěpanovský.

„Jaderná elektrárna je ve své podstatě výrobní průmyslový podnik, který je však mnohem více kontrolovaný. O bezpečný provoz bloků se starají vyškolení lidé, kteří bydlí v bezprostřední blízkosti elektrárny, tak jako bydlíte vy. I já žiji s rodinou na Hluboké a přesto, že jsem rodák ze severu Čech, tak se mi tady na jihu velmi líbí. Gratuluji vám

ke znalostem, které jste při soutěži uplatnil a věřím, že rozšířená prohlídka Temelína se vám bude líbit,“ uvedl při předání výhry Martinu Peškovi ředitel elektrárny Temelín Miloš Štěpanovský.

„Otázky nebyly úplně jednoduché. Vítězové museli prokázat znalost, logickou úvahu nebo mít štěstíčko. To nám potvrdil i Martin

Pešek, který správnou odpověď našel právě v Temelínkách, které měl v okamžiku odpovědi u sebe,“ říká Marek Sviták, tiskový mluvčí JE Temelín.

Nové bloky přinesou práci, říká výherce

Vítěz soutěže na rádiu Faktor Martin Pešek přijel na Temelín s manželkou a třemi rodinnými příslušníky ze Zlivi. Tam bydlí 2,5 roku, ale pochází z Českých Budějovic, kde jako strojař pracuje. „Patřím k pravidelným posluchačům Faktoru a pravidelně se snažím do soutěží dovolat. Většinou je to problém, ale tentokrát se mi to povedlo a díky tomu, že jsem při odpovědi měl před sebou Temelínky, tak jsem i dobře odpověděl. To, že jsem byl nakonec vylosován jako hlavní výherce, již bylo o štěstí,“ říká hlavní výherce a doplňuje, „uvnitř elektrárny jsem ještě nikdy nebyl a přiznám se, že se na prohlídku těším. Zliv je kousek od Temelína, ale bloky nám opravdu nevadí a již je bereme jako součást života a tohoto cípu jižních Čech. O tom, že je elektrárna řízena lidmi, kteří toho o energetice opravdu hodně ví, jsem se přesvědčil i při povídání s vaším sympatickým ředitelem. Probrali jsme i postup ve stavbě nových bloků a já osobně si myslím, že rozšíření provozu by nevadilo a přineslo by další spoustu pracovních příležitostí. Těch na jihu Čech zase tolik není.“

Václav Brom

SEDM DISCIPLÍN V ORANŽOVÉM HÁVU

Tenis-fotbal-golf-basketbal-squash-florball-frisbee.

Sedm různých sportů, dvacet dvojic, Týn nad Vltavou a Oranžový rok. Zdánlivě nesourodá společnost má svou logiku. „Jedenáctého prosince se podeváté do Týna sjede až dvacet sportovních párů, kteří se utkají o pohár vítěze ČEZ - Vltavotýnského sedmiboje mixů. Popáté se akce koná pod hlavičkou Oranžového roku s hlavním partnerem Jadernou elektrárnou Temelín,“ vyjasňuje úvodní tři věty předseda Squash klubu Týn nad Vltavou Václav Brom.

EDA & IDA

Eda a Ida vyhlašují
soutěž s Temelínkem

SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU

Letos naposledy. Namalujte nám Vánoce.

Poslední téma roku 2010 vyhlašují Ida i Eda společně: „Tak, kamarádi, díváte se na kalendář? Ano, je to tak, za pár týdnů přijde Ježíšek. Doma nám zavoní vánoční cukroví, jehličí ze stromku a ve vaně se bude mrskat večere. A na co se těšíme nejvíce my? Přeci na dárečky pod stromkem. **Nakreslete nám vánoční obrázek a my vybereme ty nejkrásnější a autorům pošleme vánoční dárek.** Posílejte, těšíme se.“

Soutěž je určena pro mládež do 18 let. **Uzávěrka je 6. prosince 2010.** Svá díla posílejte na adresu: JE Temelín, Václav Brom, útvar Komunikace, 373 05 Temelín. **Na obálku napište: SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU.**

V minulém čísle byl tématem barevný podzim. Originálním způsobem k soutěži přistoupily děti z 2. A ZŠ Libušina v Bechyni.

„Proč by měl být barevný jen podzim? A co rybičky? Ty si barev ani neužijí! A tak jsme to všem rybičkám vynahradili a krásně je barevně nazdobili,“ napsali nám z 2. A a žáci poslali sedm krásně barevných rybek. Jednu usměvavou přetiskujeme a do Bechyně

posíláme dárečky. Krásnou koláž a obrázky nám poslali ze ZŠ Máj II v Č. Budějovicích. Nám se líbil obrázek z výlovu rybníka, který nám poslala Alžběta Vodičková (13 let). Typický podzimní obrázek nám poslala i sedmiletá Markéta Pastorová z Týna, která tak dostane dáreček, stejně jako devítiletá Eliška Kohoutková z Dřítěně.

Děkujeme a pište a kreslete.

Simona Meyerová, 2. A, ZŠ Libušina 164, Bechyně

Alžběta Vodičková, ZŠ Máj II, České Budějovice (13 let)

Markéta Pastorová, Týn nad Vltavou (7 let)

Eliška Kohoutková, Dřítěň (9 let)

Loni si poprvé pohár odnesla juniorská dvojice (součet věku pod 50 let). Z vítězství se radoval pár Bára Doležalová, Jiří Hájíček. Pro Báru Doležalovou to již bylo druhé vítězství, když první, jako patnáctiletá získala v roce 2005 ve dvojici s Markem Svitákem. „Budeme se snažit vítězství v roce 2010 obhájit, ale to již bude mnohem těžší,“ slíbila již loni po svém vítězství Bára Doležalová. Uvidíme.

„Sedm disciplín zůstává a letos jsme udělali pouze jedinou změnu. I squash se bude hrát v jediném turnaji, tedy párově. Do letoška jsme hráli turnaj mužů a žen samostatně a výsledky se páru sčítaly. Letos začnou vždy ženy, dohrají zápas do završení 11 bodů. Pak nastoupí muži a dohrají set do konečných 21 bodů. Páry tak nebude-

me trhat. Slibujeme si od toho větší vyrovnanost zápasů a lepší atmosféru u hry,“ říká Václav Brom, který se již těší na 9. ČEZ - Vltavotýnský sedmiboj mixů, který proběhne v sobotu 11. prosince 2010. „Je to pro nás organizačně i finančně nejnáročnější klubová akce roku, kterou můžeme uspořádat jen díky tomu, že jsme na ni i letos dostali podporu v rámci sportovního programu Oranžový rok v Týně, který podporuje temelínská elektrárna. Pro všechny je to sportovní předvánoční den se zajímavou partou nadšenců, kteří jsou ho ochotni strávit ve sportovní hale při absolvování sedmi různých disciplín,“ doplňuje Brom.

Daniela Radevová

OR 2010 - PROSINEC

- 03.12.** ■ Mikulášská nadílka, Albrechtice nad Vltavou;
- 04.12.** ■ Setkání s Mikulášem, Chřešřovice;
- Mikulášská zábava pro děti, Čičenice;
- 11.12.** ■ ČEZ - Vltavotýnský sedmiboj mixů, Týn nad Vltavou;
- 18.12.** ■ Poslední leč, Dobšice;
- Vánoční výstava, Čičenice;
- 20.12.** ■ Vánoční besídka ZŠ, Zahájí;
- 23.12.** ■ Vánoční zpívání u stromčku, Všemslice;
- 25.12.** ■ 34. Vánoční turnaj ve stolním tenisu, Týn nad Vltavou;
- 26.12.** ■ Běh okolo Tálířáku, Tálín;
- 31.12.** ■ Silvestrovská zábava, Čičenice;
- Silvestrovský turistický pochod na nejvyšší horu obce, Zahájí.

EDA & IDA

v havarijním řídicím středisku Temelína

